

УДК 339.138

Барабаш С. – ст. гр. БМп-42

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ОФШОРНІ КОМПАНІЇ І ЇХ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Науковий керівник: к.е.н., доцент Хрупович С.Є.

Офшорна зона — це різновид вільних економічних зон, що створюються на території всієї держави, або суб'єкту федерації, особливістю якої є створення для суб'єктів господарювання сприятливого валютно-фінансового, податкового режиму, високого рівня захищеності банківської та комерційної таємниці, лояльність державного регулювання, спрощені вимоги до ліцензування. Частіше всього, офшорна зона створюється там, де слабо розвинута економіка, так як інших можливостей для залучення іноземного капіталу немає. Функціонування офшорних зон неможливе без створення в них офшорних компаній. Офшорна компанія може отримати пільги тільки у разі володіння компанією іноземцями, а прибуток повинен вилучатися за межами юрисдикції, де вона зареєстрована.

Основні переваги офшорних компаній: низькі ставки податків або їх відсутність; відсутність контролю валютного обміну; банківські рахунки в будь-якій валюті; можливість законного володіння нерухомістю за кордоном; прибуток у валюті, в надійних банках і в стабільній країні; можливість вільного використання валюти.

Недоліки функціонування офшорних компаній: створення елементів нестабільності у світовій економіці та фінансах у зв'язку з можливістю накопичення в офшорних зонах великих обсягів капіталів; створення умов для відтоку капіталів; підтримка тіньової економіки; отримання позаконкурентних переваг тими компаніями, які використовують офшори; недобросовісна податкова конкуренція та, відповідно, ухилення від оподаткування.

В Україні офшорними зонами можна назвати вільні економічні зони, що розглядаються як один із важливих інструментів, за допомогою яких досягається відкритість економіки нашої держави зовнішньому світові і стимулюється міжнародне економічне співробітництво на основі залучення іноземних інвестицій. Привабливість офшорного механізму для українських підприємців пояснюється нестабільністю фінансових інститутів України та високим ступенем ризику щодо здійснення інвестицій всередині країни.

Із аналізу відповідного законодавства України можна дійти висновку, що закони про створення ВЕЗ були прийняті з порушенням чинного спеціального законодавства про ВЕЗ. За свідченням експертів, в Україні діють прогресивні закони, які передбачають нескладну процедуру допуску іноземних інвесторів на національний ринок. Створення ВЕЗ як ефективного і добре відомого у світі інструменту підтримки економіки окремих регіонів в умовах сучасної України стає базою для посилення корупції, де чиновник вирішує важливі питання в окремому регіоні шляхом винесення вердикту підприємцю, який вирішив вкласти свої кошти у розвиток місцевої економіки: «пустити» чи «не пустити».

Функціонування вільних економічних зон має негативні сторони для державного бюджету України. Найбільший кредитор України МВФ розкритикував уряд за податкові пільги. Експерти фонду вважають, що ВЕЗ часто використовуються компаніями лише з однією метою - уникнути податків, а це позбавляє бюджет додаткових коштів.